

”høyre hånd”. I og med at de nevnte klostrene hadde egen kirke, hadde de også egen prest. Han tok seg ofte av det forretningsmessige, men det kunne like gjerne være en annen utenfor kirken som fungerte som regnskapsfører. Etter utenlandsk mønster opptok klostrene legbrødre og legsøstre. De var ikke-viede munkar eller nonner. Som regel sov og spiste de i en egen fløy av klosteranlegget. Deres dag var opptatt med å tjene Gud ved å arbeide med praktiske oppgaver i kjøkken og på gårdsbruket. Legfolket tok seg også av alle former for hagedyrking, og med klostrene kom det nye vekster til Norge. Disse spredte seg til gårdene utenfor klostrene, men vi må huske at vårt kalde klima satte sine begrensninger. Likevel ble mange nye urter, busker, blomster og frukttrær innført.

I samtlige klostre opptok gudstjenester, bønn og meditasjon mye av dagen. Andre viktige aktiviteter innenfor klostermurene var ulike former for praktiske oppgaver, studier og utdanning. Med egne kirker fulgte også kirkegårder. I og med at kirkens hovedinngang lå utenfor selve klosterområdet, var det adgang for menigmann til klosterkirken. Dette skapte en viss kontakt mellom klosterfolket og andre. Det var også samkvem mellom klosterfolket og bygdefolk som forpaktet jord av dem.

Å skaffe seg inntekter var en annen side av klosterlivet som ble løst på ulike måter. Tiggermunkene i klostrene i byen

hadde sin måte, mens både Elgeseter og Bakke fikk det meste av sine inntekter fra leien av klosterets mange jordeiendommer. Leilendinger betalte avgift i naturalia, og det kom inn betydelige mengder slakt, korn, fisk, skinn, humle m.m. Dette ble delvis solgt. Gaver betydde mye, det være seg fra biskoper og høvdingar (stormenn) eller andre. Sjelemesser var heller ikke gratis, og det ble tatt betaling for gravsted. Legbrødre og legsøstre ble vanligvis rekruttert fra lavere sosiale lag mot en eventuell godtgjørelse. En annen gruppe bestod av rike menn og kvinner som kunne kjøpe seg livslangt opphold i et kloster ved å betale med fast eiendom (provent). Disse var ikke bundet til klosterets faste rutiner. Noen avla etter hvert klosterløfte og ble munkar og nonner. For noen (også ektepar) fungerte klosteret som syke- og aldershjem. Klosteret skulle også holde sjelemesser for de døde.

Klosterløftet, egentlig tre løfter, ble avgitt for å kunne bli tatt opp i et kloster. Til å begynne med var de tidsbegrenset fra tre til seks år og ble avlagt etter gjennomført prøvetid. Deretter ble løftene gjentatt, og nå skulle de vare livet ut. Lydighet, et liv i fattigdom og kyskhet var hva som ble krevet. Det skulle være tungtveiende grunner for senere å bli fritatt fra klosterløftet.

Før, under og etter reformasjonen i 1537 skjedde mange dramatiske forandringer, og klostrene ble lagt ned. Kirkegodset ble overført til staten, og store deler av

Bakke klostres segl. Seglet var svært viktig i middelalderen da alle dokumenter måtte forsegles for å være juridisk gyldige.

Seglet forestiller Madonna med barnet.

Kopi fra *Strinda bygdebok* nr. 2, s. 232. Fra samlingene til *Diplomatarium Norvegicum* i Norsk historisk kjeldeskriftinstitutt.

dette godset ble etter hvert solgt til borgere og embetsmenn da kongen trengte penger.

Bakke kloster

Bakke var et nonnekloster som mest sannsynlig tilhørte benediktinerordenen. I sagaen nevnes Bakke kloster første gang ca. 1150. Det hadde da fått jarlegodset Lade som gave. Dermed kan en anta at stifteren var en av kongene. Nesten hundre år senere ble Reinsklosteret i Rissa grunnlagt av Hertug Skule, og disse to ble de eneste kvinneklostre i Nidaros bispedømme i middelalderen. I landet for øvrig fantes 3 kvinneklostre:

Benediktinerordenen

Munkene viet sitt liv til fattigdom og lydighet, og deres viktigste oppgave var bønn og arbeid (Ora et Labora). Å leve i sølibat var et absolutt krav. Ordenen er oppkalt etter Benedikt av Nursia. Nursia ligger i Italia.

Ikke så få av Benedikts regler kan også ha gyldighet utenfor klosteret i dag. Det dreier seg om å gjøre de daglige ting omhyggelig og med kjærlighet - ved å

- tvinge kroppen til å lystre, ikke hengi seg til nytelser, gjerne faste.
- gi de fattige å spise, kle de nakne.
- besøke de syke, gravlegge de døde.
- bistå dem som er i nød, trøste dem som sørger.
- holde seg borte fra verdslige sysler.
- ikke sette noe foran kjærligheten til Kristus.
- ikke gi etter for sitt sinne, ikke la vreden få innpass.
- ikke være falsk i sitt hjerte, ikke tilby fred med svik i sitt sinn

Kilde: Karl Gervin: *Klostrene ved verdens ende*.

Nonneseter i Oslo, Nonneseter i Bergen og Gimsøy ved Skien.

Klosteret lå der Bakke gård nå ligger. I 1971 ble hjørnet av en stor steinbygning påvist i kjelleren under hovedbygningen. Dette er sannsynligvis klosterkirken. Rester etter graver ble også funnet, bl.a. en barnegrav utenfor muren. Ellers har en ved graving i Kirkegata 36 og 38 støtt på kirkegården, som etter vanlig skikk lå på nord- og østsida av kirka. Klosteret bestod av flere bygninger; bl.a. refektorium (spiserom), dormatorium, sykehus, kjøkken og kirke. Navnet som ble brukt i middelalderen, var *Nunnusetra Bakka*. Bakke klostres gods bestod av 256 gårder eller deler av går-

der rundt Trondheim, i Trøndelag og på Møre. Antallet referer til en opptegnelse i tiden rundt reformasjonen. Det var det rikeste av alle klostrene i Trøndelag. Bakke kloster sto under erkebispens beskyttelse, og han visiterte det hvert år på Johannes Evangelists dag den 27. desember.

Et nonnekloster var hovedsakelig et kloster for aristokratiets og rikmenns døtre - kvinner som tilførte klosteret jordegods eller tilsvarende betaling. For de fleste var det nok et oppriktig ønske å få "gå i kloster". Andre kunne komme dit

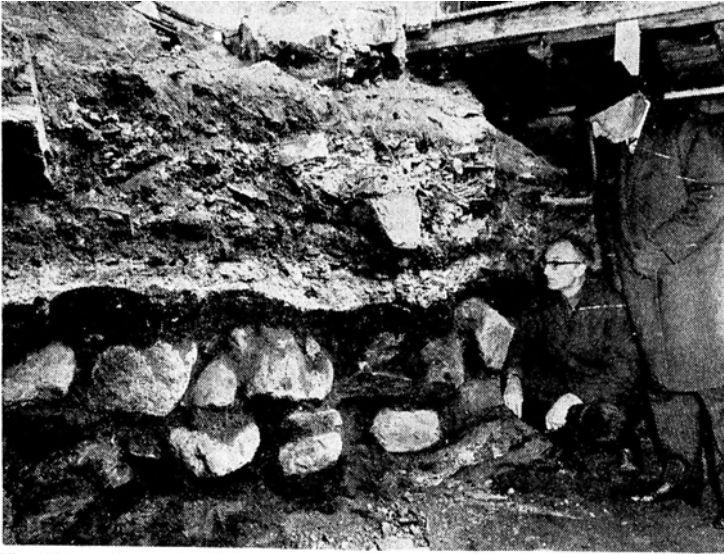
Funn fra Bakke kloster utstilt i Vitenskapsmuseets middelalderutstilling i Suhmhuset. Dette er en kole - en lampe - i kleberstein.
Foto: Knut L. Vik.

fordi de ikke hadde utsikt til passende giftermål, og noen ville rett og slett ikke gifte seg. Klostrene kunne være eneste alternativ for disse kvinnene til å få en trygg tilværelse. Ikke alltid kunne disse unge kvinnene bestemme selv! De ble plassert der av slektninger. Barn kunne også bli plassert i et nonnekloster, og foreldreløse jenter kunne få god oppdrags- gelse. Dessuten var klostrene eneste mulighet kvinner hadde i middelalderen til å få en viss utdannelse.

Det daglige livet fulgte en fast rutine i alle klostrene. Klokken to om natten måtte nonnene stå opp og begi seg til klosterkirken for å feire nattofficiet. Så kunne de sove litt før dagofficiets syv bønnetider startet. Disse varte fram til klokken 7 om kvelden. Etter den siste tidebønnen skulle nonnene rett i seng.

Mellom kl. 12-17 om vinteren og 13-18 om sommeren skulle nonnene arbeide. For Bakke klostres vedkommende må vi nok gå ut i fra at det var legfolket som tok seg av de fleste gjøremål både ute og inne. Nonnene kunne bruke tiden til undervisning, kopiering og utsmykking av manuskripter, brodering og til å lese. De pleiet syke og dyrket medisinske urter. Mye av tiden skulle nonnene være tause - de fikk ikke snakke sammen.

Fra sagalitteraturen kjenner vi enkelte episoder med tilknytning til nonneklosteret: Da kong Sverres nybygde langskip *Mariasuden* gikk av stabelen i 1183, gav kongen en del liturgiske klær

Riksantikvar Roar Hauglid (stående) og fylkeskonservator Jona s Gill Haanshuus ved Bakke klostets fundamenter i kjelleren på Bakke gård. Over fundamentene sees de tykke lag av kalk fra da stengygningen ble brutt ned og de gamle stener fjernet.

Bilde i Adresseavisen 9. november 1971 til artikkelen “De første rester av Bakke kloster funnet. Mariakirkens fundamenter avdekket under Bakke gård”. Dette ble funnet ved utgraving av ny kjeller under den østre delen av hovedbygningen. Det er antakelig nordsiden av klosterkirken som er funnet. Det står også i artikkelen at det er de første spor som er funnet etter klosteret, og at ikke noe av kirke-muren er bevart.

til klosteret. Videre forteller sagaen at Håkon Håkonsson besøkte nonnene. Sagaen forteller at Håkon kongssønn var som oftest hos jarlen, men den dag tinget var, fikk gutten (8 år) lov til å komme til sin skyldkone Astrid over på Bakke. Han kom hjem om kvelden etter kveldsmaten. Sagaen forteller også om en gang kong Øystein Haraldsson satt og spiste dugurd med sine menn. Han ventet på skalden Einar som kom for sent til måltidet. Skalden fortalte at han hadde vært hos abbedissen i klosteret på Bakke. For å blidgjøre Øystein diktet Einar en skjemteviser for sin konge.

Den siste abbedisse ved Bakke kloster het Benedikte Jonsdatter – hun er nevnt i et dokument fra 1536. Hun ble indirekte blandet inn i striden med den beryktede abbeden Mathias på Tautra kloster. En dag fikk hun besøk av Mathias som

storslått overlot henne 20 sølvskjeer på 57 lodd og en forgylt skje med vekt 9 lodd. Abbedissen, som sikkert hadde hørt om Mathias’ tyvaktighet, tok vare på skjeene, og da abbeden senere kom for retten, la hun dem fram. Det viste seg at sølvet tilhørte Tautra kloster, og abbeden ville bare gjemme det til farvannet var klart.

Bakke kloster fungerte som kloster i ca. 400 år. Etter reformasjonen fikk nonnene bo der resten av levetiden. Den siste døde i 1561. Klosterbygningene ble i 1564 ødelagt av svenskene som da hadde okkupert Trondheim.

Ikke et eneste ord er overlevert om nonnene i Bakke kloster. En paragraf i Frostatingsloven («Om nonnevigsling») sier: *”Hvis en kvinne vil la seg vie til nonne, skal biskopen ikke vie henne før*

Bakke gård (Innherredsveien 3) i dag sett fra Innherredsveien. Under huset er det ruiner etter klosterkirken. Resten av klosteranlegget lå bak huset. Foto: Knut L. Vik.

han har arvingenes tillatelse til det. Og dersom hun forser seg siden, skal hun gå til Biskopsgården med den mannen som lokket henne. Han er da utleg og bispen skal ha godset hans”.

I 1650 ble det gjort opptegnelse over jordegodset tilhørende Bakke klostrens len. «Klosteret» eide da følgende gårder helt eller delvis i Strinda: Ranheim, Rotvoll, Overvik, Torp, Vollan, Bostad, Rønningen, Haugan, Ekren, Presthus, Belbuan, Stikkelstad, Øydalen, Kystad, Bruråk, Stav, Fjermstad, Grilstad, Moholt, Steindal, Røstad, Engelsås, Reinås, Bakkaune, Solem, Vik, Valset, Kvål, og Jervan.

Sigrid Undsets far var arkeolog. Gjennom han oppstod hennes interesse for bl.a. nonneklostre i middelalderen. Bakke kloster kan være brukt som modell i romantrilogien *Kristin Lavransdatter* (1922): *Like før påsken, mens det enda var sledeføre i dalen og over Mjøs, reiste da Kristin for annen gang sydover. Simon kom op for å følge henne til klostret – så nu reiste hun med far og festemann og akte i slede, svøpt i skinn og efter fulgte svenner og sledelass med hennes klæskiste, og gaver av matvarer og pelsverk til abbedissen og søstrene i Nonnesæter.* (Bind 1, *Kransen*, s. 81).

Øverst: Hovedbygningen på Bakke i sin fulle lengde. Bakke gård ble delt mellom 2 eiere i 1834, og også hovedhuset og gårdsplassen. Bildet viser at gårdsplassen var delt med et plankegerde, og at de 2 halvdelene av huset var ulikt vedlikeholdt. Bildet er av et trykk utgitt av Albert Emil Kock basert på en akvarell av Mathilde Müller (d. 1873). Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim.

Nederst: Gouache laget av Johannes Finne Rosenvinge (1804-1827) i 1819. Fra 2. etasje i hovedhuset på Bakke (fra kortveggen til høyre på bildet øverst) har han forevige utsynet langs Bakkestranda og innover mot Lade. Johannes var barnebarn av Johannes Finne, eier av Bakke fra 1787 til 1822. Følger vi veien med husklynger på begge sider, kommer vi bak neset til stedet de kalte "Åtet". Ved "Åtet" gikk den gang skillet mellom Bakklandet og Lademoen. Den noe større gården til høyre er Bakkemoen, en større plass under Bakke. På jordet der det pløyes, er nå Industribygget (Innherredsveien 7). Bildet er utlånt av Galleri Bygdøy allé - Kunstantikvariat Pama og Grev Wedels Plass Kunsthandel. Foto: Fotograf Morten Henden Aamot. Maleriet er i "Den Coldevin-Rosenvingske samling". Takk til familien Rode for velvillig bistand til utlån av fotografiet.

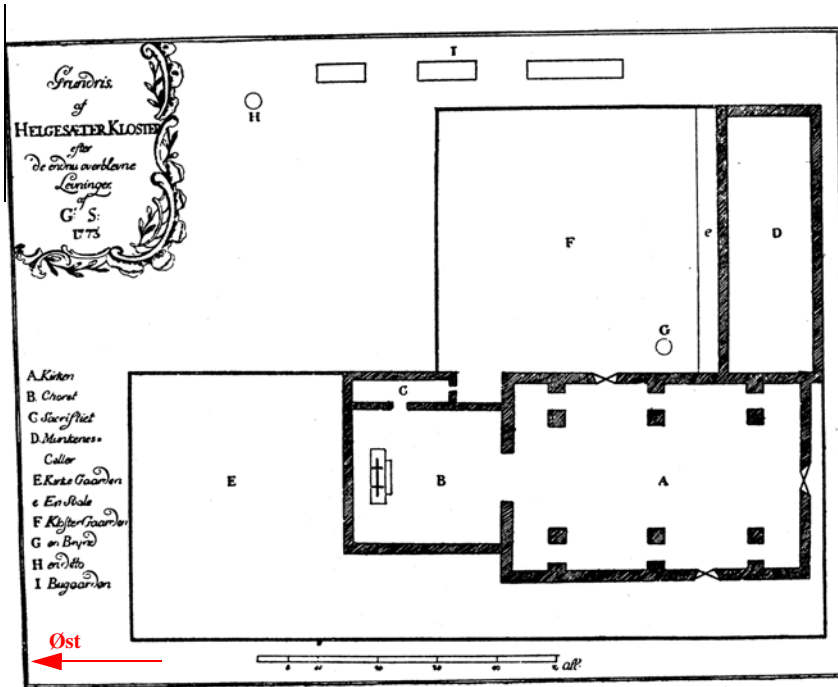
Bakke gård på 1880-tallet - etter at østre halvdel var revet i 1885. Artillerikaptein Johan Andreas Müller eide Bakke fra 1859 og derved vestre del av huset. Den østre delen av huset var fra 1835 hovedbygning for eiendommen Rosenborg og eid av Abraham Rosenvinge. Han flyttet til nybygd gårdsanlegg i 1855 - der nå Industribygget (Innherredsveien 7) er. Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim.

Bakke gård

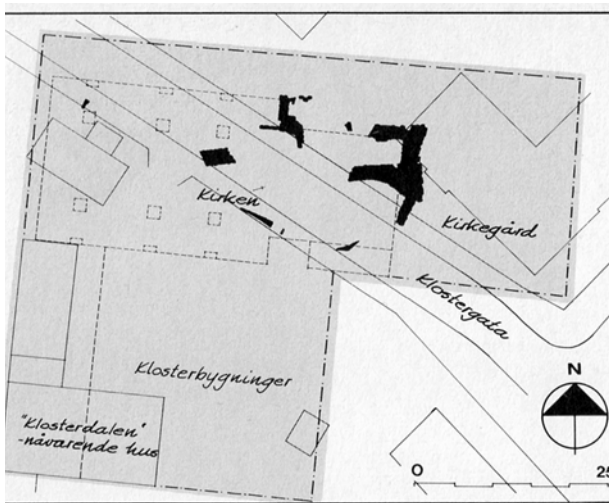
Bakke gård ligger som nevnt der Bakke kloster i sin tid lå. Navnet er naturlig også i dag der den ligger på en bakkekam rett opp for Innherredsveien. Adressen er Innherredsveien 3. Ved reformasjonen i 1537 opprettet kongen Bakke klostres len med alle klosterets eiendommer. Eiendommene ble holdt samlet og var krongods til 1660.

Den mest interessante eier på 1700-tallet er Peder Krog. Han var opprinnelig dansk og var biskop i Trondheim i over

førti år. Han anla en reperbane på eiendommen, og det var han som bygde Bakke kirke i 1715. I 1718, da svenskerne beleiret Trondheim, ble hele Baklandet unntatt kirken, revet og brent - deriblant Bakke gård. Hensikten var å legge området åpent, slik at Armfeldts soldater ikke skulle finne skjul. Senere oppførte Krog nye hus på gården og anla en stor hage på platået bak gården. Dette var Bispehagen eller Bispehauget. Peder Krogs sønnesønn, Carl Henning Krog, overtok gården i 1766 og oppførte ny hovedbygning som var dob-

Klosterkirken og klosteranlegget ved Elgeseter kloster - Gerhard Schønings tegning av de ruinene han så og målte opp i 1773. Kirkerommet og koret var tilsammen ca. 46 m langt. Bokstavene viser til A: Kirken, B: Koret, C: Sakristiet, D: Munkenes celler, E: Kirkegården, e: En svalgang, F: Klostergården, G og H: Brønn. Kopi fra *Strinda bygdebok 2*.

Vi ser her Gerhard Schønings tegning av klosteranlegget på en tegning som viser Klostergaten og bygninger i dag. Murrester funnet ved utgravninger er vist med svart farge (ved koret). Merk at mye av klosterkirken lå der hvor gata nå er. Kopi fra artikkelen "Klosteranleggene" av Øivind Lunde i *Fortidsminneforeningens årbok 1987*.

ken ble flyttet, var nok at den nye Domkirken trengte mere plass. Vi regner med at selve klosteret trådte i funksjon på det tidspunktet - det er nevnt i sagaen i 1183.

Takket være diverse nedtegnelser vet vi ganske mye om munkene. Blant priorene kjenner vi navnet på minst ni stykker! Den første vi hører om, er Svein som var med og hyllet Håkon Håkonsson på Olavsdagen i 1223. Allerede på denne tiden var det en form for "utveksling" av prestemunker mellom Island og Elgeseter. Årsakene kunne være mange: mistrivsel, stridigheter og ufred, men også religiøse anliggender. Mun-

Elgeseter kloster. Rekonstruksjon av Steinar Berg. Kopi fra boka *Fra Nidarnes til Trondheim. Vandringer i et bylandskap* utgitt av NINA-NIKU i 1997. Takk til Steinar Berg for tillatelse til å bruke dette bildet.

Dette bildet er også brukt på et informasjonsskilt om Elgeseter kloster som står ved eiendommen Klosterdalen. Skiltet og bildet er dessverre blitt utsatt for tagging.

ken Botolf om hvem det sies at han var både godmodig og fordringsløs, kom til Island og ble biskop i Holar under en av de store stridsperiodene der, da blant andre Snorre måtte bøte med livet. Botolf ser ut til å ha gått trett av ufreden, skjønt han ikke blandet seg i stridighetene. Etter fire års forløp reiste han fra Island og døde i Norge i 1246.

Broder Gunnar Bjørnson var den siste prior. Han rådet over klosterets gods under reformasjonen og frem til 1540. At klosteret var innvidd til Maria, bekrefte av at klosterets segl forestiller Guds Mor med barnet og verdenseplet i hendene.

I 1240 ble klosteret brent av birkebeinerne ledet av Austråt-høvdingen Åsulf

Jarlsfrende. Hertug Skule Bårdsson med sine menn hadde da søkt tilflukt inne i klosterkirken og ble hugget ned da de kom ut – han hadde gjort opprør mot kong Håkon Håkonsson, sin svigersønn. Hertug Skule, født på gården Rein i Rissa, brukte sin farsarv til å bygge en steinkirke på hjemstedet og opprettet et nonnekloster.

På 1400-tallet fikk Elgeseter kloster problemer med å klare seg da inntektene sviktet. Nedgangstidene hadde flere årsaker, men avfolkning etter Svartedauen, kirkepolitiske stridigheter og uroligheter i forbindelse med unionen med Danmark er nevnt som sannsynlige. I 1495 skrev erkebiskop Gaute et dokument hvor det heter at han hadde lagt merke til at inntektene til klosteret var små og

Øya med eiendommen Klosterdalen. Øverst: Utsnitt av fotografi fra ca. 1870. Pilen peker på Klosterdalen. I forgrunnen ved elva er eiendommen Klosterenget. I bakgrunnen Elgeseter jernbanebro. Foto: Hans Krum. Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim.

Nederst: Klostergata og eiendommen Klosterdalen (Klostergata 47) i dag. Klosterets bygninger lå der vi ser Klosteredalens bygninger til venstre, og også i gata og på eiendommen på motsatt side av gata (Klostergata 60). Foto: Knut L. Vik.

Funn fra Elgeseter kloster. De tre øverste nøklene er av jern, den nederste av bronse, Til høyre er en senmiddelaldersk knivslire av sølv med en liten madonnafigur. Bilder fra NTNU Vitenskapsmuseet.

ubetydelige, Videre skriver han at *prior og brødre ikke godt kan oppholde livet og bære de byrdene som hviler på dem*. Det heter seg da at erkebiskopen ga klosteret presteinntektene av Lade kirke samt halve tienden av Andenes.

I 1564 ble det som var igjen av klosteret ødelagt, denne gang av svenskene under Den nordiske syvårskrigen (samtidig med Bakke Kloster). I 1606 kom det kongelig befaling om å bruke steinene til reparasjon av Vår Frue kirke.

I vår tid er det funnet mureretter etter klosterkirken og andre funn på eiendommen Klosterdalen (Klostergata 47), i gaten og på den andre siden av gaten (nr. 60). Da Gerhard Schøning i 1773 reiste rundt og samlet historiske opplysninger, så han grunnmurene på Elgeseter, tegnet dem av og beskrev bl.a. kirken etter tegningene. Der kan vi se en ca. 46 m lang kirke, og mot sør rester av en langstrakt bygning – muligens konventstuen og munkenes celler. Konventstuen var datidens møtelokale. Andre hus fantes det ikke spor etter.

Helt siden begynnelsen av 1800-tallet er det foretatt utgravninger. Profilstein fra to gotiske vinduer i koret der den ene bærer et steinhoggermerke som dateres til tiden omkring 1250 er funnet, og også glasserte gulvfliser, nøkler, diverse jernbeslag og en lampe. En knivslire av sølv som forestiller Maria med en oppslått bok i hånden og krone på hodet og et

Skulpturfragment fra Elgeseter kloster, antakelig fra klosterkirken som ble reist etter at klosteret ble brent av birkebeinerne i 1240. Dette ble funnet i 1953. Foto: Ole Bjørn Pedersen, NTNU Vitenskapsmuseet.

skulpturfragment antagelig fra tiden omkring 1250 er noen av de mest interessante funnene. Skjelettrester er funnet like utenfor kirkeveggen. Som en kuriositet kan nevnes et arkeologisk funn som dukket opp på Byåsen skole i 2007: Da en av lærerne skulle rydde i et skap, fant han skjelettdeler av et menneske! Esken var merket med: "Antakelig fra Elgeseter kloster 30.10.28" (*Spor* nr. 1, 2008). Det ble for øvrig foretatt utgravninger på Elgeseter i siste halvdel av oktober samme år i forbindelse med byggingen av Klostergata 60.

Ved hjelp av georadar har to forskere i 2012 saumfart den gamle klostergrunnen ved Klosterdalen. De fant spor som kan stamme fra middelalderen i hagen, bl. a. to bygninger som ikke var kjent tidligere innenfor klostermurene. De fant spesielt godt samsvar med Schønings tegning ved klosteranleggets mur mot sørøst. (Adresseavisen 23. mai 2012).

Elgeseter hadde ikke så stort jordegods som nonneklosteret. Likevel var klosteret både rikt og ansett. Det er ført opp med 143 eiendommer ved reformasjonen, og det var da det tredje rikeste klosteret i Trøndelag. Noen av gårdene "Det hellige sete" eide helt eller delvis i Strinda i 1549, var Blaklia, Reitgjerdet, Loholdt, to gårder Vik, Vikeraune, Sande, Saksvik, Vikdalen og Stubban.

Elgeseter gård

Ved reformasjonen ble Elgeseter gård krongods, den hadde da vært klosterets hovedgård under klostertiden og omfattet hele Øya, Singsaker, Gløshaugen, det nåværende Elgeseter og Tempe og Valene. Fra tiden under og rett etter reformasjonen vet vi svært lite. Men det er kjent at lensherren, som får Erkebispegården til residens, får Elgeseter til avlsgård i 1559. Alle klosterets eiendommer ble holdt samlet til ut på 1600-tallet, så ble de etter hvert solgt til private.

Det finnes en optegnelse fra 1819 som forteller at hovedbruket hadde en besetning på tre hester, atten storfe og tolv

Elgeseter gård før 1875. Til høyre ser vi Klæbuveien. Fra boka *Gamle Trondhjem i bilder* utgitt av Albert Emil Kock, 1910. Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim.

småfe. Avlingen var atten tønner korn og tre tønner poteter.

I 1850 ble gården solgt på auksjon til Trondheim kommune. Gården fikk nå anvendelse som offentlig institusjon, og Trondhjems Tvangsarbeidsanstalt ble opprettet. I en kortere periode på ca. ni år fantes også et kvinnefengsel inne på området. Trondhjems Tvangsarbeidsanstalt var et ledd i kommunens håndtering av sitt fattigdomsproblem. Her kunne de arbeidsføre blant løsgjengere, tiggere, alkoholikere og prostituerte plasseres uten dom. Fanejunker Halvor Halvorsen Undset, Sigrid Undsets farfar, var forstander fra 1867 til 1891. Til hjelp hadde han en vaktmester, en oppsynsbetjent og en oppsynskvinne. I boken *Elleve år* forteller Sigrid Undset om oppsynskvinnen, som for øvrig var diakonisse, at hun hver dag ledsaget de

kvinnelige ”lemmer” til dagens arbeid med rensing av fjær og plukking av stampelo (ullavfall). Ellers fremgår det av gamle regnskaper at man tok i mot gulvtepper til rengjøring og at det kanskje ble vevet og sydd sekker. En skal heller ikke se bort i fra at det fant sted enklere skomakerarbeid.

Anstalten ble nedlagt i 1910. Da var det også slutt på gårdsdriften. Hovedbygningen ble fra nå av benyttet som utleiebolig. Tyve voksne beboere var da ført opp ifølge «Adresseboken for Trondhjem». Elgeseter gård har adressen Klostergata 1. Bygningen er ikke fredet, men er vurdert av byantikvaren til å ha høy antikvarisk verdi. Staten står som eier.

Elgeseter gård i dag sett fra krysset mellom Eidsvoll's gate, Klostergata og Vollabakken. Bygningen er nyoppusset. I plenen foran bygningen står en grensestein fra 1864 mellom Strinda og Trondheim (pil) - bygningen ble da liggende i Trondheim. Foto: Knut L. Vik.

Kilder

Bratberg, Terje T.V.: *Trondheim Byleksikon.*, Kunnskapsforlaget, Oslo 2008.

Blom, Grethe Authen: *Trondheim bys historie.* Bind 1, St Olavs by. F. Bruns Bokhandels forlag. Trondheim 1956.

Gervin, Karl: *Klostrene ved verdens ende.* Pax Forlag 2007.

Henriksen, Merete Moe: "Langs forhistoriske vegfar i Strinda". *Årbok for Strinda historielag* 2003.

Kirkhusmo, Anders: *Trondheim i 1000 år. Historisk guide.* F. Bruns Bokhandels forlag. Trondheim 1972.

Lunde, Øyvind: *Trondheims fortid i bygrunnen.* Adresseavisens forlag. Trondheim 1977.

Noach, Kerstin G.: "Elgeseter gård: Fra gårdsbruk til arbeidsanstalt". *Trondhjemske Samlinger* 2007.

Rian, Johan B.: "Kirke og folk". I *Strinda bygdebok*, bind 2. F. Bruns Bokhandels forlag. Trondheim 1947.

Rian, Johan B.: *Fra Domkirken til Klosterdalen.* En artikkelsamling. Snøfugl forlag 1977

Støren, Wilhelm K.: *Bakklandet 1277-1977.* Kulturminner i Trondheim. Aktie-trykkeriet i Trondheim 1977.

Støren, Wilhelm K.: *Sted og navn i Trondheim*. F. Bruns Bokhandels forlag, Trondheim 1983.

Tiller, Per Olav: *Møllenberg på Rosenborg og Bakke*. Pax Forlag 1998.

Undset, Sigrid: *Elleve år*. H. Aschehoug & Co. Oslo 1966.

Skoglund, Fredrik og Sissel Ramstad Skoglund: “Skjelett i skapet”. *Spor* nr 1, 2008, s. 38-41.

Tryti, Anna Elisa: “Kvinnens stilling i klostervesenet.” Nettadresse:

<http://www.katolsk.no/praksis/klosterliv/artikler/kvinklos>

Dette er en forkortet utgave av en artikkel i Foreningen til norske fortidsminnesmerkers bevaring, årbok 1987. Denne årboka inne-

holder en rekke artikler om klostrene i Norge.

Øverland, Per: “Bakke Gård”. *Historieglimt* 104. Se: lademoenhistorielag.com/historieglimt_-_per_overland.htm

Mathiesen, Henrik: “Elgsæter kloster 1, 2 og 3”. *Dagsposten*, Trondhjem, 20. juni, 26. juni og 15. juli 1910.

Tvete, Bjarne: “Gløtt av Bakke nonneklosters saga”. *Adresseavisen* 30. oktober 1941.

Wikipedia. Diverse nettsider.

Randi Kvistedal, f. 1941 i Strinda. Tidligere lærer i barneskolen. Videreutdanning i bl. a. norsk og pedagogikk.

Klosterdalen, hvor Elgeseter kloster var (se pil), og del av Øya i dag. Foto: Knut L. Vik.